

Φυσικό αέριο κι εξορύξεις – στο ίδιο έργο θεατές

Στην ευρωπαϊκή ιστορία των τελών του 20ού καθώς και κατά τη διάρκεια του 21ου αιώνα, έχουμε πληθώρα περιπτώσεων βίαιων οικονομικών και κοινωνικών μεταβάσεων, οι οποίες κατά κανόνα δυσκόλεψαν και ανατάραξαν σοβαρά τις ζωές των κοινωνιών και των ανθρώπων. Με μια τακτική χωρίς μακροπρόθεσμο πλάνο που να λαμβάνει υπόψη τις κοινωνικές ανάγκες, αλλά με μια τυφλή και δίχως φραγμούς πίστη ότι η ελεύθερη αγορά θα αναλάβει δράση, τα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιδίδονται συστηματικά σε μεταβολές πολύ μεγάλης κλίμακας που δυσχεραίνουν την ούτως ή άλλως εύθραυστη πραγματικότητα που ζούμε.

Μια τέτοια χαρακτηριστική περίπτωση, και ζωτικής σημασίας φυσικά, είναι η ενεργειακή και «οικολογική» ή «πράσινη» πολιτική της ΕΕ. Η βίαιη αποανθρακοποίηση, που αποφασίστηκε στα πλαίσια του στόχου να απεμπλακούμε από τα ορυκτά καύσιμα έως το 2030, συνοδεύτηκε από ένα άνευ όρων και ορίων πλάνο για απελευθέρωση απειράριθμων επενδύσεων σε εναλλακτικές μορφές ενέργειας, όπως τα αιολικά, οι μονάδες καύσης βιορευστών, τα φωτοβολταϊκά κ.λπ. Το πλάνο αυτό συνεπάγεται μια νέα στρατηγική περιφράξεων και αλλαγής χρήσης γης, επηρεάζοντας ζωτικούς τομείς του πρωτογενούς τομέα και μετατρέποντας κάθε σπιθαμή γης σε εν δυνάμει τόπο επενδύσεων.

Η Ελλάδα παίζει κι αυτή τον ρόλο της σε αυτές τις επιλογές της Ευρώπης. Πέρα από τις «πράσινες» επενδύσεις που έχουν ανακοινωθεί σχεδόν σε κάθε βουνοκορφή, πλαγιά, ποτάμι ή θάλασσα αυτού του τόπου, και έχουν λάβει τη μορφή επιδημίας, η Ελλάδα προοριζόταν τα προηγούμενα χρόνια να μετατραπεί σε ενεργειακό κόμβο για να καλυφθούν οι ανάγκες της ενεργειακής μετάβασης που αποφάσισε η ΕΕ. Στα πλαίσια αυτά, το 1/3 της χώρας είχε παραχωρηθεί σε εταιρείες-κολοσσούς της ενέργειας για έρευνα και εξόρυξη υδρογονανθράκων.

Τα οικολογικά κινήματα κατάφεραν να αρθρώσουν έναν αρκετά συμπαγή λόγο απέναντι στις εξορύξεις υδρογονανθράκων και σε συνδυασμό με την πανδημία του κορωνοϊού, η οποία κατέστησε ασύμφορες αυτές τις νέες επενδύσεις, επιλέχθηκε το «πάγωμά» τους τον περασμένο χρόνο.

Μια πολύ σημαντική επίπτωση της εισβολής της Ρωσίας στην Ουκρανία είναι η ενεργειακή κρίση, η οποία προέκυψε από τις κυρώσεις που επέβαλε η Δύση στο ρωσικό κράτος σχετικά με την προμήθεια φυσικού αερίου και πετρελαίου. Μια κρίση που πληρώνει ο απλός κόσμος, με τα είδη πρώτης ανάγκης και βασικά αγαθά, όπως το ρεύμα και η θέρμανση, που είχαν ήδη εκτοξευθεί, να φτάνουν πλέον σε πρωτοφανώς υψηλές τιμές.

Η Ευρώπη και η Ελλάδα, ως πιστός ακόλουθος, επέλεξε να κάνει μία ακόμα σπασμωδική κίνηση και να αρχίσει να σχεδιάζει ξανά επενδύσεις σε φυσικό αέριο και πετρέλαιο, για να αποκτήσει –δήθεν– ενεργειακή αυτάρκεια και να μην έχει ανάγκη τη Ρωσία – και καμία Ρωσία. Χωρίς κανένα πλάνο, με αποφάσεις πυροτεχνηματικές, ξαφνικά βρισκόμαστε μπροστά στο επικίνδυνο ενδεχόμενο να γεμίσουμε εξορυκτικές δραστηριότητες, χωρίς φυσικά να ανατρέπεται ο σχεδιασμός για την παραγωγή «πράσινης» ενέργειας, με τις επιπτώσεις στο περιβάλλον και τη φύση να προοιωνίζονται καταστροφικές και μη αναστρέψιμες.

Η κυβέρνηση της ΝΔ επί Σαμαρά έφερε τους υδρογονάνθρακες στη γειτονιά μας, ο ΣΥΡΙΖΑ υπέγραψε όλες τις παραχωρήσεις, υπερηφανευόμενος για αυτό το... σπουδαίο κατόρθωμα, όταν προεκλογικά είχε ατζέντα εκ διαμέτρου αντίθετη, και τώρα ξανά η ΝΔ θέλει να επαναφέρει το πλάνο των εξορύξεων, αφού προηγουμένως θεωρούσε την «πράσινη» μετάβαση εκ των ων ουκ ανευ.

Το ότι έχουμε κυβερνήσεις κολαούζων και φερεφώνων όσων αποφασίζουν στα ευρωπαϊκά σαλόνια είναι γνωστό. Η απόφαση Μητσοτάκη, όμως, να επισπευσθούν οι διαδικασίες για την έρευνα και την εξόρυξη φυσικού αερίου σε έξι περιοχές της χώρας –πέντε υποθαλάσσιες και μία χερσαία, αυτή των Ιωαννίνων– είναι

κυρίως ένας επικίνδυνος ελιγμός και μία πολύ σοβαρή κατάσταση, η οποία απαιτεί την εγρήγορση των οικολογικών κινημάτων, τα οποία καλούνται να αντιμετωπίσουν ξανά κινδύνους τους οποίους, υποτίθεται, ότι είχαν ξεπεράσει.

Το αν θα είναι αυτή η απόφαση διενέργειας των ερευνών –αρχικά για φυσικό αέριο– ένα πυροτέχνημα από τα πολλά που έχουμε παρατηρήσει τα τελευταία χρόνια αποτελεί φυσικά ένα ερώτημα. Το χρέος των κοινωνικών και οικολογικών κινημάτων είναι παρ’ όλα αυτά να εμποδίσουν πάση θυσία κάθε καταστροφικό σχέδιο που τα κράτη και το κεφάλαιο ετοιμάζουν. Απαραιτήτως θα πρέπει να μπούμε εμπόδιο στα σχέδιά τους για εξόρυξη φυσικού αερίου ή πετρελαίου, συνδέοντας το ζήτημα αυτό με τις πολλαπλές κρίσεις που προκαλεί η εξουσία και ο καπιταλισμός παντού στον κόσμο, όπως η πολεμική, η ενεργειακή, η κλιματική, η οικονομική. Εμείς λουζόμαστε τους πολέμους, την ακρίβεια, την καταστροφή της φύσης και τη φτώχεια, εμείς πρέπει να απαντήσουμε και να οργανωθούμε ενάντια στη νέα δυστοπία που μας επιβάλλουν.